

ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ ДИСКУРС

general secondary education institutions. Kharkiv: Ranok Publishing House. 256 p. [in Ukrainian].

5. Semenikhina, O.V. & Rudenko, Y.O. (2018). Problems of Educating to Programming of Students and Way of Their Overcoming. Information Technologies and Learning Tools. No. 66(4). pp. 54–64. [in Ukrainian].

6. Goodrich, M., Tamassia, R. & Goldwasser M. (2013). Data Structures and Algorithms in Python. Wiley. 748 p. [in English].

7. Kent, L. & Hubbard, S. (2015). Data Structures and Algorithms with Python. Springer Cham. 364 p. [in English].

Стаття надійшла до редакції 03.08.2022

УДК 378.14

DOI:

Федір Загура, кандидат наук з фізичного виховання і спорту,
завідувач кафедри атлетичних видів спорту

Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського

ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ ДИСКУРС

У статті висвітлено сутність та особливості професійної діяльності викладачів фізичного виховання у закладах вищої освіти крізь призму нормативно-правових документів. Виконано аналіз науково-педагогічної літератури з проблеми дослідження. Представлено результати контент-аналізу нормативних документів України, що декларують вимоги до компетентності викладача сучасного університету. Представлено основні напрями роботи науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти: науковий, навчальний, методичний, організаційний. Виконано аналіз нормативних документів щодо професійної підготовки студентів у закладах вищої освіти та зроблено висновок про те, що вони регламентують оздоровчо-профілактичну, спортивно-дозвілєву та спортивну роботу, що належать до компетенції викладачів фізичного виховання.

Ключові слова: науково-педагогічний працівник; університет; заклад вищої освіти; напрями професійної діяльності; викладач фізичного виховання.

Літ. 14.

Fedir Zahura, Ph.D. (Physical Training and Sports),
Head of the Athletic Sports Department

Lviv Ivan Boberskyi State University of Physical Culture

PROFESSIONAL ACTIVITY OF PHYSICAL TRAINING TEACHERS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: REGULATORY AND LEGAL DISCOURSE

The article highlights the essence and peculiarities of the professional activity of physical training teachers in institutions of higher education through the prism of regulatory and legal documents. An analysis of the scientific and pedagogical literature on the research problem was performed. Various aspects of the professional activity of scientific and pedagogical employees are studied. In particular, the issues of working hours accounting and legal regulation of university teachers' activity, their rights and duties, the professionalism of scientific and pedagogical employees and the specifics of its development, the peculiarities of evaluating the professional activity of university teachers, etc. are studied. However, such studies are considered from the perspective of public administration in the field of education and jurisprudence. Therefore, this question needs to be considered in the context of modern pedagogical research. The results of the content analysis of normative documents of Ukraine, which declare the competence requirements (knowledge and understanding of the subject area and professional activity, critical thinking skills, communication skills, empathy, ICT competence, personal and professional development skills, professional ethics, multicultural competence, social responsibility, etc.) for modern university teacher are presented.

The main areas of scientific and pedagogical employees' activity at higher education institutions are presented. Among them we distinguish scientific, educational, methodical, organizational types of activity. The analysis of regulatory documents regarding the professional training of students in higher education institutions was carried out and the conclusion was made that they regulate health-prophylactic, sports-leisure and sports activity that belong to the competence of physical training teachers. Prospects for further scientific research are offered.

Keywords: scientific and pedagogical employee; university; institution of higher education; areas of professional activity; teacher of physical training.

Постановка проблеми. Нині університет відіграє ключову роль у розвитку суспільства, оскільки виконує низку функцій, серед яких освітня, наукова, інноваційна, соціальна, економічна, культурологічна тощо. Відомо, що якість підготовки фахівців залежить значною мірою від професійної діяльності науково-педагогічних працівників, їхньої освіченості, професійної майстерності тощо. Відтак видається логічним вивчення специфіки їхньої діяльності, що реалізується

мо, що якість підготовки фахівців залежить значною мірою від професійної діяльності науково-педагогічних працівників, їхньої освіченості, професійної майстерності тощо. Відтак видається логічним вивчення специфіки їхньої діяльності, що реалізується

у контексті інтеграції нормативно-правової бази вищої освіти та стандартів якості вищої освіти і освітньої діяльності, що задекларовані сучасними університетами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Підготовка фахівців у закладах вищої освіти становить предмет наукових досліджень вітчизняних та зарубіжних дослідників. Результати аналізу науково-педагогічної літератури з проблеми дослідження свідчать, що досліджуються різноманітні аспекти професійної діяльності науково-педагогічних працівників. Зокрема, вивчаються питання обліку робочого часу та правового регулювання праці викладачів – А. Грובהва [4], О. Білоус [1]; права та обов'язки викладачів сучасних закладів вищої освіти – О. Петрик [10]; професіоналізму науково-педагогічних працівників та специфіки його розвитку – М. Скрипник [11], О. Жабенко [6]; особливості оцінювання професійної діяльності викладачів університетів – В. Вітлінський, Т. Кмитюк [3] тощо. Проте такі дослідження розглядаються з перспективи державного управління у галузі освіти та юриспруденції, натомість це питання потребує розгляду і у контексті сучасних педагогічних досліджень.

Мета статті полягає у висвітленні результатів дослідження нормативно-правових документів, що окреслюють зміст та напрями професійної діяльності викладачів закладів вищої освіти України, зокрема викладачів фізичного виховання, що слугує підґрунтям для їхнього неперервного професійного розвитку. Для досягнення визначеної мети необхідно реалізувати конкретні завдання: 1) виконати аналіз науково-педагогічної літератури з проблеми дослідження; 2) дослідити нормативні документи у галузі вищої освіти, які відображають специфіку професійної діяльності викладачів багатогалузевих університетів.

Результати дослідження. Передусім уважаємо за необхідне наголосити на тому, що вища освіта завжди відігравала у суспільстві особливу роль. На початку ХХІ ст. її роль розглядається уже не тільки у контексті розвитку окремої нації, країни, але й крізь призму її вагомості у розвитку міжнародного співтовариства.

Для розвитку вищої освіти нині характерна наявність соціальних, політичних, економічних, культурних, академічних чинників, запитів суспільства, вимог працедавців, інтересів і вподобань споживачів освітніх послуг – студентства. Інтернаціоналізація діяльності закладів вищої освіти сьогодні визнана одним із пріоритетів у стратегіях розвитку вищої освіти у різних країнах світу. Різноманітні міжнародні організації (OECD, UNESCO, World Bank, The European Commission), дослідницькі інституції, асоціації університетів студіюють переваги та недоліки, основні фактори, перспективи, тенденції розвитку вищої освіти у міжнародному контексті.

Серед основних тенденцій розвитку сучасної вищої освіти виокремлюють такі: масовізація вищої освіти, тобто збільшення кількості здобувачів вищої освіти, що засвідчує її перехід зі статусу “елітарна” до статусу “масова”; розвиток глобальної економіки знань, що формує виклик для суспільства, пов'язаний із підготовкою висококваліфікованих фахівців, здатних працювати у полікультурному професійному середовищі, інтегрувати результати наукових досліджень в економіку, бізнес тощо, налагоджувати міжнародні зв'язки з метою об'єднання науковців, виконання спільних проєктів, реалізації академічної та наукової мобільності; реалізація принципу автономності та академічної свободи, що розглядаються як основні чинники забезпечення високої якості освітньої, наукової, інноваційної діяльності сучасного університету; розробка стратегій формування конкурентоспроможності закладу вищої освіти, що передбачає застосування механізмів і процедур створення позитивного іміджу та просування на ринку освітніх послуг, рейтингування закладів вищої освіти, розробку програм досконалості та ефективного використання коштів тощо [14].

Оскільки заклади вищої освіти покликані створити конструктивне освітнє середовище, в якому можливий всебічний розвиток особистості сучасного фахівця, формування його готовності до високої конкуренції на ринку праці, забезпечення якості освітніх послуг, які вони надають, важливе значення відводиться професійному розвитку викладачів, допоміжного персоналу та управлінців, що є безпосередніми учасниками академічної спільноти закладу вищої освіти. Варто зауважити, що Закон України “Про вищу освіту” (2014) детермінує неперервний професійний розвиток науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти як право: “науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники закладу вищої освіти всіх форм власності мають право ... на підвищення кваліфікації та стажування не рідше одного разу на п'ять років” та обов'язок: “науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники закладу вищої освіти зобов'язані ... підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність, наукову кваліфікацію (для науково-педагогічних працівників)” [2].

Отож, з метою виокремлення потреб та запитів викладачів закладів вищої освіти у професійному розвитку варто розглянути вимоги до їхньої діяльності, рівня професіоналізму, що задекларовані у відповідних нормативних документах.

Так, Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021 р. “Про затвердження професійного стандарту на групу професій “Викладачі закладів вищої освіти” затверджено перелік загальних компетентностей, що є необхідними для здійснення про-

фесійної діяльності. До них належать: “ЗК.01 Знання та розуміння предметної області і професійної діяльності. ЗК.02 Володіння навичками критичного мислення. ЗК.03 Володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію. ЗК.04 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК.05 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК.06 Здатність до особистісного і професійного розвитку. ЗК.07 Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК.08 Здатність застосовувати кращі практики у професійній діяльності. ЗК.09 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК.10 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК.11 Здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності. ЗК.12 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо” [7, 4]. У цьому ж документі представлено характеристику функцій, які виконують викладачі закладів вищої освіти, вимоги до їхньої професійної компетентності, глибини та обсягу знань, умінь та навичок [7].

У Наказі Міністерства освіти і науки України № 186 від 16.02.2022 р. “Про затвердження Рекомендованого переліку видів навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи для науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників” зазначено, що діяльність викладача закладу вищої освіти передбачає виконання:

– навчальної роботи, пов’язаної із проведенням різних видів занять для теоретичної та практичної підготовки майбутніх фахівців, контрольних заходів тощо,

– методичної роботи, що передбачає розроблення, оновлення освітньо-професійних та освітньо-наукових програм різних рівнів вищої освіти, робочих програм навчальних дисциплін, змістового наповнення освітніх компонентів, навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін тощо,

– наукової роботи, що охоплює виконання наукових досліджень та висвітлення їхніх результатів у формі наукових публікацій, організацію науково-дослідної роботи здобувачів освіти, їх консультування, участь в атестації здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти доктора філософії, експертизі тощо,

– організаційної роботи, у контексті якої передбачається активна участь викладача закладу вищої освіти в організації профорієнтаційних, освітніх, наукових, культурно-просвітницьких, спортивних заходах для учасників академічної спільноти тощо [8].

У контексті нашого дослідження важливе значення мають також нормативні документи, що окреслюють вимоги до підготовки майбутніх фахівців у закладах вищої освіти, зокрема ті, що висвітлюють специфіку фізичного виховання, формування куль-

тури здорового способу життя, рухової активності. Відомо, що найціннішими для людини є її життя та здоров’я. Як зазначає С. Чередник, “особливе місце ... належить фізичній культурі та спорту, а отже, й фізичному вихованню... Фізична культура не має чітко визначеної області дії, вона призначена для всебічного розвитку людського тіла і духу. Кажучи спрощено, якщо охорона здоров’я бореться з наслідками процесів, то фізична культура її попереджає, допомагає їх уникнути. Фізична культура – частина загальної культури суспільства, одна зі сфер соціальної діяльності, спрямована на зміцнення здоров’я, розвиток фізичних здібностей людини” [13, 320].

Результати аналізу роботи кафедр фізичного виховання провідних класичних та технічних університетів свідчать, що до їхньої компетенції належить не тільки проведення занять з фізичного виховання, що є освітнім компонентом освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів за усіма спеціальностями, але й організація оздоровчо-профілактичної, спортивно-дозвілєвої та спортивної роботи. Наприклад, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна пропонує здобувачам освіти заняття у таких спортивних секціях: баскетбол, волейбол, футзал, бокс, змішані єдиноборства ММА, різні види тенісу, фехтування, паверліфтинг, чирлідінг, шахи і шашки, бадмінтон, кікбоксинг, скелелазіння, стрільба з лука тощо [12].

На сайті Одеського національного університету імені І.І. Мечнікова зазначається, що кафедра фізичного виховання і спорту організовує “заняття фізичним вихованням і спортом для студентів усіх факультетів, інститутів і коледжів, що проводяться у трьох відділеннях: основне, спеціальне, спортивне” [9]. Як зазначають дослідники, “серед основних завдань викладання навчальної дисципліни “Фізичне виховання” є залучення молоді до регулярних занять фізичною культурою і спортом, зміцнення та покращення стану їхнього здоров’я тощо” [5, 73].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отож, на основі опрацювання нормативних документів у галузі вищої освіти України висновуємо, що вони відображають основні напрями діяльності науково-педагогічних працівників сучасних закладів вищої освіти: навчальної, методичної, наукової, організаційної. Щодо професійної діяльності викладачів фізичного виховання, то вона передбачає ще й такі напрями, як оздоровчо-профілактична, спортивно-дозвілєва та спортивна робота, що, безперечно вимагає участі викладачів у програмах професійного розвитку, які крім інших виконують адаптивну, компенсаторну та прогностичну функції.

До перспектив подальших наукових розвідок належить студіювання нормативно-правових документів багатогалузевих закладів вищої освіти, які

окреслюють зміст, напрями та основні завдання, що реалізуються науково-педагогічними працівниками у контексті професійної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білоус О. О. Особливості правового регулювання праці науково-педагогічних працівників. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Право.* 2013. Вип. 14. С. 154–157.

2. Верховна рада України. Закон України “Про вищу освіту”. 2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

3. Вітлінський В.В., Кмитюк Т.Л. Рейтингове моделювання в оцінюванні діяльності науково-педагогічних працівників ВНЗ. *Моделювання та інформаційні системи в економіці.* 2013. Вип. 89. С. 146–159.

4. Грובה А.А. Облік робочого часу науково-педагогічних працівників. *Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Право.* 2015. Вип. 2. С. 356–362.

5. Єретик А., Чекмарьова В. Шляхи підвищення ефективності роботи зі студентами спеціального навчального відділення. Актуальні проблеми фізичного виховання студентів в умовах кредитно-модульної системи навчання: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Дніпропетровськ, 2012. С. 59–62. URL: https://www.dnu.dp.ua/docs/zbirniki/sport/program_56d5c911586e5.pdf#page=115

6. Жабенко О.В. Підвищення рівня професійної компетентності науково-педагогічних працівників: право чи обов’язок. *Молодий вчений.* 2017. Вип. 10. С. 432–438.

7. Мінекономіки України. Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021 р. “Про затвердження професійного стандарту на групу професій “Викладачі закладів вищої освіти”. 2021. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf

8. МОН України. Наказ № 186 від 16.02.2022 р. “Про затвердження Рекомендованого переліку видів навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи для науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників”. 2022. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-rekomendovanogo-pereliku-vidiv-navchalnoyi-metodichnoyi-naukovoyi-ta-organizacijnoyi-roboti-dlya-naukovo-pedagogichnih-naukovih-i-pedagogichnih-pracivnikov?fbclid=IwAR2EnF8EAkAuW-nIVmEEdOHICrD6PijYG9qfWUaBzNvBJlhFFTg-mS1VIE>

9. Одеський національний університет імені І.І. Мечнікова. 2022. Кафедра фізвиховання і спорту. URL: <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/chairs/sport>

10. Петрик О.Л. Теоретико-методологічні засади класифікації прав та гарантій науково-педагогічних працівників. *Актуальні проблеми державного управління.* 2015. Вип. 1. С. 399–405.

11. Скрипник М.І. Дослідження проблем професіоналізму науково-педагогічних працівників у андрагогії. *Проблеми освіти.* 2015. Вип. 2, Т. 83. С. 194–199.

12. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. *Спортивний безліміт.* 2022. URL: <https://karazin.ua/kultura/sport-u-karazinskomu/sportyvnyi-bezlimit/>

13. Чередник С.А. Роль фізичного виховання у формуванні здорового способу життя. Проблеми та методи підготовки висококваліфікованих фахівців: виклик часу: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції педагогічних і науково-педагогічних працівників, науковців та молодих учених. Ніжин: Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України “Ніжницький агротехнічний коледж”, 2015. С. 317–322.

14. Mittelmeier J., Yang Y. The role of internationalization in 40 years of higher education research: major themes from Higher education research & development (1982–2020). *Higher education research & development.* 2022. Vol. 41, Issue 1. P. 75–91.

REFERENCES

1. Bilous, O.O. (2013). Osoblyvosti pravovoho rehulivannia pratsi naukovo-pedahohichnykh pratsivnykyv [Peculiarities of the legal regulation of the work of scientific and pedagogical workers]. *Bulletin of Kharkiv National University named after V.N. Karazin. Series: Law.* Vol. 14. pp. 154–157. [in Ukrainian].

2. Verkhovna rada Ukrainy. Zakon Ukrainy “Pro vyshchu osvitu” 2014. [Verkhovna Rada of Ukraine. Law of Ukraine “On Higher Education”]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> [in Ukrainian].

3. Vitlinskyi, V.V. & Kmytiuk, T.L. (2013). Reitynhove modelivannia v otsiniuvanni diialnosti naukovo-pedahohichnykh pratsivnykyv VNZ [Rating modeling in the evaluation of the activity of scientific and pedagogical workers of universities]. *Modeling and information systems in the economy.* Vol. 89. pp. 146–159. [in Ukrainian].

4. Hrobova, A.A. (2015). Oblik robochoho chasu naukovo-pedahohichnykh pratsivnykyv [Accounting of working hours of scientific and pedagogical workers]. *Scientific Bulletin of the Academy of Municipal Administration. Series: Law.* Vol. 2. pp. 356–362. [in Ukrainian].

5. Ieretyk, A. & Chekmarova, V. (2012). Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti roboty zi studentamy spetsialnoho navchalnoho viddilennia [Ways to improve the efficiency of work with students of a special educational department]. Actual problems of physical education of students in the conditions of the credit-module system of education: Proceedings of the All-Ukrainian scientific and practical conference. Dni-propetrovsk, 2012. pp. 59–62. Available at: https://www.dnu.dp.ua/docs/zbirniki/sport/program_56d5c911586e5.pdf#page=115 [in Ukrainian].

6. Zhabenko, O.V. (2017). Pidvyshchennia rivnia profesiinoi kompetentnosti naukovo-pedahohichnykh pratsivnykyv: pravo chy oboviazok [Increasing the level of professional competence of scientific and pedagogical workers: a right or an obligation]. *A young scientist.* Vol. 10. pp. 432–438. [in Ukrainian].

7. Minekonomiky Ukrainy. Nakaz Ministerstva rozvytku ekonomiky, torhivli ta silskoho gospodarstva Ukrainy № 610 vid 23.03.2021 r. “Pro zatverdzhennia profesiinoho standartu na hrupu profesii “Vykladachi zakladiv vyshchoi osvity”. [Ministry of Economy of Ukraine. Order of the Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture of Ukraine No. 610 of March 23, 2021 “On approval of the professional standard for the group of professions “Teachers of higher education institutions”]. 2021. Available at: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu_profesiy_Vykladachi_zakladiv_vyshchoi_osvity_23.03.2021.pdf

КОМП'ЮТЕРНА ГРАФІКА: МОЖЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

20hrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyschchoyi%20osvity_25.03.pdf [in Ukrainian].

8. MON Ukrainy. Nakaz № 186 vid 16.02.2022 r. "Pro zatverdzhennia Rekomendovanoho pereliku vydiv navchalnoi, metodychnoi, naukovoї ta orhanizatsiinoї roboty dlia naukovopedahohichnykh, naukovykh i pedahohichnykh pratsivnykiv" [MES of Ukraine. Order No. 186 dated February 16, 2022 "On approval of the Recommended list of types of educational, methodical, scientific and organizational work for scientific and pedagogical, scientific and pedagogical scientific and pedagogical workers"]. Available at: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-rekomendovanogo-pereliku-vidi-v-navchalnoyi-metodychnoyi-naukovoyi-ta-organizacijnoyi-roboti-dlya-naukovopedagogichnih-naukovih-i-pedagogichnih-pracivnykiv?fbclid=IwAR2EnF8EAkAuWnIVmEEeOHI CrD6PijYG9qfWUaBzNvBJJhFFTg-mS1VIIIE> [in Ukrainian].

9. Odeskyi natsionalnyi universytet imeni I.I. Mechnikova. 2022. Kafedra fizykhovannia i sportu [Odesa National University named after I.I. Mechnikov. 2022. Department of physical education and sports]. Available at: <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/chairs/sport> [in Ukrainian].

10. Petryk, O.L. (2015). Teoretyko-metodolohichni zasady klasyfikatsii prav ta harantii naukovopedahohichnykh pratsivnykiv [Theoretical and methodological principles of classification of rights and guarantees of scientific and pedagogical workers]. *Actual problems of public administration*. Vol. 1. pp. 399–405. [in Ukrainian].

11. Skrypnyk, M.I. (2015). Doslidzhennia problem profesionalizmu naukovopedahohichnykh pratsivnykiv u andrahohitsi [Study of the problems of professionalism of scientific and pedagogical workers in andragogy]. *Problems of education*. Issue. 2, Vol. 83. pp. 194–199. [in Ukrainian].

12. Kharkivskyi natsionalnyi universytet imeni V.N. Karazina [Kharkiv National University named after V.N. Karazin]. *Sports unlimited*. 2022. Available at: <https://karazin.ua/kultura/sport-u-karazinskomu/sportyvnyi-bezlimit/> [in Ukrainian].

13. Cherednyk, S.A. (2015). Rol fizychnoho vykhovannia u formuvanni zdorovoho sposobu zhyttia. Problemy ta metody pidhotovky vysokokvalifikovanykh fakhivtsiv: vyklyk chasu. Materialy Vseukrainskoi naukovopraktychnoi konferentsii pedahohichnykh i naukovopedahohichnykh pratsivnykiv, naukovtsiv ta molodykh uchenykh [The role of physical education in the formation of a healthy lifestyle. Problems and methods of training highly qualified specialists: the challenge of time]. Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference of Pedagogical and Scientific Pedagogical Workers, Scientists and Young Scientists. Nizhyn, pp. 317–322. [in Ukrainian].

14. Mittelmeier, J. & Yang, Y. (2022) The role of internationalization in 40 years of higher education research: major themes from Higher education research & development (1982–2020). *Higher education research & development*. Vol. 41, Issue 1. pp. 75–91. [in English].

Стаття надійшла до редакції 14.08.2022

УДК 378.147:004.92

DOI:

Олександр Савлук, викладач-стажист кафедри інформатики і кібернетики
Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

КОМП'ЮТЕРНА ГРАФІКА: МОЖЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вимоги до сучасної підготовки спеціалістів передбачають акцентування на роботі із інноваційними спеціалізованими програмами. Актуальними залишаються проблеми різносторонньої підготовки фахівців, оскільки творча робота передбачає не тільки технічне виконання, але й інтелектуальну роботу, пов'язану із креативними задумками, дизайнерським мисленням. Обґрунтовано, удосконалено розробки системи міждисциплінарної підготовки здобувачів вищої освіти, яким запропоновано разом із програмним забезпеченням засвоювати базові курси із історії мистецтва, дизайну.

Ключові слова: комп'ютерна графіка; вища освіта; міждисциплінарність; інформаційні технології; здобувачі вищої освіти.

Літ. 9.

Oleksandr Savluk, Lecturer-Trainee of the Informatics and Cybernetics Department,
Melitopol Bohdan Khmelnytskyi State Pedagogical University

COMPUTER GRAPHICS: POSSIBILITIES OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE SYSTEM OF HIGHER EDUCATION

The article examines the possibilities of information technologies during the teaching of computer graphics in institutions of higher education. It was established that the requirements for modern training of specialists include an emphasis on work with innovative technologies, in particular, specialized programs and devices. At the same time, the problems of versatile training of specialists remain relevant, since creative work involves not only technical performance, but also intellectual work related to creative ideas and design thinking. The development of the system of interdisciplinary training of higher education seekers, who are offered to learn basic courses in the history of art, design and discipline, aimed at emphasizing interdisciplinary connections, along with the software, has been substantiated and improved. Information technologies in education, as a separate